

Foreningen Historiske Planter

Nyhedsbrev nr. 4/2017 – august-september 17.

Kære alle medlemmer,

Middelalderhaven har igen været omgivet af opmærksomhed denne sommer. Den ekstra nedbør har været godt for planter og have, selv om de frivillige i havelauget gerne havde set mere tørvejr, varme og sol. Vi er nu 103 medlemmer og de aktive tæller ca. 20.

Herunder kommer en gennemgang af stort og småt, som vi har haft gang i.

Tirsdagsmarkeder 6 tirsdays

Stege bliver jo fyldt op disse markedsdage, der parkeres i hele byen og omegnen og vejene er fyldt morgen og aften. I Middelalderhaven er der ro og fred og vi nyder at tage imod vore gæster. Der kommer besøg hele dagen, ikke vildt, men tilpas, så der er tid til at fortælle og snakke om planter. Dagene var opbygget tematisk, med en omvisning kl. 13 og derefter mere snak om temaet og evt. smagsprøver. Medens dette foregår, har nogle frivillige gang i havearbejdet og kan fortælle om dette.

Salgsvogn

Vi fik sidste efterår en flot salgsvogn og indholdet i denne er flotte produkter lavet af planterne. Der er poser med urte-te-blandinger, snapse-blandinger, duftposer. Der er glas med urtesalt, urtesukker og sirupper. Der er shampoo, olier, fodbadesalt og creme. Vi har fortsat eksemplarer af vores skrift Althea. Potter med historiske planter og de flotte frøposer har vi haft "altid" og de sælger fortsat godt. Mangler du en speciel gave/opmærksomhed, så kom forbi.

Hjemmelavede potter med planter

Mange af vore urter er meget flinke til at så sig selv, det betyder at vi i løbet af året blot kan grave op og lave potter med historiske planter til salg. Vi har virkelig planter som ikke kan købes andre steder i landet. Vi sår også selv vore frø og laver nye planter. De tre nye højbede i havens østende huser mange planter, mange af dem skal forny i vore egne bede og hvis der er ekstra kan de sælges.

Indsamling af frø

Vi fik det sat i system sidste år, vi samler frø ind over flere måneder, tørrer og behandler dem godt. Hen over vinteren kommer de i rene honningglas med navn på, det er imponerende med de 60 glas med alle de forskellige frø. Som nævnt havde vi 60 slags samlet ind i 2016 og i år får vi sikkert flere slags.

Bede og planter og skilte

Der er kommet over 100 nye planter i dette år og vi mangler endnu en smule der skal plantes i efteråret. Vore 25 temaer og 19 bede er snart på plads, vi mangler nu kun et bed. Ved temabedene står et skilt på 3 sprog og alle planter har et navneskilt. Her i efteråret skal der laves 100 skilte mere.

Vandhul og sumpbed

Dette "bed" har drillet os lidt, vi startede jo med at købe 10 tons blåler, men efter 2 måneder med alle mulige forsøg, måtte vi give op og købe en kraftig dug. Her i sensommeren har vi så forsøgt at skjule dugen med klyner, planter og sten. Lige nu er det kønt og vandet løber ikke ud, men det bliver jo bedre når planterne vokser til.

Bier

Vi fik ny dronning hen på året, det ser ud til at hun har en god flok arbejdere og de virker flittige og omgængelige. Der var ingen sommerhonning og det er vist typisk for Møn. Nu håber vi at dronningen overlever og er klar til sine opgaver i 2018. Det er jo ikke nemt at være bi i Danmark! Det lille bilaug kan sagtens være på 3 personer, hvis du har interesse.

Pavillon

Vores nye pavillon er snart færdigbygget, den er køn og man sidder der og kan se ud over de dejlige planter. Nu drikker vi kaffen der, når der er pause mandage og torsdage. Der mangler detaljer som græs og grus udenom, et stykke sejldug, som skal give læ og en opgang lavet i træ.

Havelauget

Fremmødet til de to arbejdsdage svinger mellem 15 og 8, der er altid opgaver for dem der vil arbejde og efter 2 timer med kaffepause er der altid sket en masse. Men der sker jo 87 forskellige småting hver eneste gang og det er umuligt at redegøre for alle de skønne detaljer. Det skal opleves.

Omvisninger

Fra maj til september kommer vi op på ca. 10 omvisninger. Det er hyggeligt at vise rundt og fortælle. En dag i sommer blev vores første turistbus spottet i Havnestræde. Det var et menighedsråd fra Odsherred som havde tur til Møn og Middelalderhaven, dog uden vores medvirken.

Støttemedlemmer

Alle jer der læser dette er jo ganske almindelige medlemmer, måske er i husstandsmedlemmer. Kontingentet har siden 2013 været på 150,- kr. og 225,- kr. for en husstand. Dette fortsætter.

Bestyrelsen har vedtaget at vi nu ønsker en kreds af støttemedlemmer, det vil koste 100,- kr. pr år og uden rettigheder og man vil modtage en nyhedsmail 1-2 gange årligt. Vi tror der er mange som ønsker at støtte vores have og vi håber at kunne få en stor og god støttekreds. Der kommer også en mulighed for skoler, institutioner, erhverv ol. til 250,- kr. årligt.

Elektricitet

I ugen der gik, fik vi lavet stik 4 steder og det giver gode muligheder når vi har arrangementer eller blot skal lade kantklipperen op.

Sommerudflugt

I år gik sommerudflugten til Langeland, hvor man er i gang med et vældigt projekt. Vi blev alle 17 godt modtaget af formanden for Medicinhaverne og vist rundt, og snakken gik livligt. Vi har mange lighedspunkter og vi har gode venner der.

Stege blev købstad i 1268

Næste år fejrer Stege at købstadsrettigheder blev givet for 750 år siden. Vi har jo længe forberedt os på dette, da Middelalderhaven da er færdiganlagt og vi vil afholde en officiel indvielsesfest. Bestyrelsen har sat datoen til *fredag den 15. juni 2018.*

Reserver allerede nu denne dag!! Vi håber at medlemmerne vil være med, som deltagere i festen og som hjælpere med praktiske og indholdsmæssige ting. Bestyrelsen vil i løbet af den næste tid få overblik over økonomien og i efteråret og vinteren kan vi planlægge indholdet. Spændende!

Sildemarked i Stege

Fredag den 1. sept. og lørdag den 2. september mellem kl. 11 – 16 tager vi imod byens gæster i Middelalderhaven.

De frivillige arbejder med havens anlæg og pasning og kan samtidig fortælle om havelauget og havens dagligdag, om planter og bede.

Begge dage er der omvisning, fokus på udvalgte planter, salg af frø og planter og vore fine planteprodukter. Omvisningen koster 25,- kr. for voksne.

Fredag d. 1. sept.

Fredag kan man møde snapsemesteren fra Langebæk, som har stor erfaring i kryddersnapse, samme Jens Kruse deler ud af sin viden om snapseplanter i naturen.

Kl. 13 er der omvisning ved Villiam Houman, med særlig fokus på vore 2 bede med snapseplanter.

Lørdag d. 2. sept.

Lørdag vil de frivillige i havelauget fremvise produkter, hvor havens blomster og urter anvendes. I øjeblikket har vi mange ideer og der bliver meget at se på – og smage på.

Kl. 13 er der omvisning ved Lars J Larsen, med fokus på køkkenurter, krydderurter, kosmetikplanter og Maria-planter og nogle af de produkter, som vi kan producere af havens mange urter.

Kl. 14 kan man træffe kvaksalveren, hør om hans fremstillinger af creme og salver af havens planter, han medbringer også den berømte Theriak, det mest agtede og berømte lægemiddel tilbage i middelalderen.

Begge dage kan man handle i vores salgsvogn, vi har mange dejlige produkter.

Foredrag med Gorm Rasmussen

”Der findes ikke ukrudt”

Om vores internationalt berømte etnobotaniker Vagn Brøndegaard, hans værk og hans liv

Forfatter Gorm Rasmussen vil dele sin viden om Brøndegaard med os, Gorm har skrevet et afsnit i det store nye værk, med mange af Brøndegaards artikler.

Fredag den 22. september kl. 15 i Morten Reenbergsgaard i Stege

Efter foredraget er der et besøg i Middelalderhaven, Kirkepladsen Stege.

Sammen med Folkeuniversitetet - Pris 75,- kr. og for medlemmer 50,-

DER FINDES IKKE UKRUDT !

Ovenstående "grønne ord" skyldes en af Møns berømte sønner, forfatteren, etnobotanikeren, Vagn Brøndegaard (Jørgensen).

Som navnet fortæller er han født (1919) i Hårbølle på Vestmøn, men han er vokset op rundt om på det sydlige Sjælland, hvor hans far med familien på slæb flakkede om fra landbrug til landbrug.

Barndommen var mildt sagt et helvede; ukrudtet og en fabelagtig begavelse og hukommelse reddede ham. Vagn Brøndegaard regnes i dag for en af verdens store etnobotanikere, dvs. forskere af *forholdet mellem planter og mennesker*.

I Spanien kalder de ham den største!

Foredraget om Vagn Brøndegaard vil dels behandle den selv lærde forskers kolossalt omfangsrige værk og hans personlige liv, der var præget af trodsighed mod en frygtelig opvækst og af et senere skæbnesvangert politisk engagement.

Det lykkedes Gorm Rasmussen at få Vagn Brøndegaards fortrolighed i hans allersidste år, og han vil fortælle om denne fascinerende og usædvanlige skikkelse.

Kalender

Havelauget	Mandage og torsdage 10-12 – dog 6 tirsdage i sommeren (-mand.)
1. og 2. September	Sildens dag
4. sept. kl. 12.30	Ekstra møde om Indvielse af Middelalderhaven i jubilæumsåret 2018
16. sept. 13-15	Snapseplanter i Stege-Udby Skov UDSKUDT
22. sept. 15	Der findes ikke ukrudt, foredrag i MRG
Fredag 6. okt kl. 10	Bestyrelsesmøde hos Karenn
20. oktober	Æblets dag
Oktober- nov.	Foredrag om Biosfære Møn
Mandag d. 20. nov. Kl. 10	Bestyrelsesmøde MRG
Mandag den 8. jan. Kl. 10	Bestyrelsesmøde MRG

Fredag den 15. juni 2018

Middelalderhaven er færdiganlagt - festdag

Om os:

Foreningen Historiske Planter

Formand Lars J Larsen, Bøgebjergvej 18, 4791 Borre

Ljl.gs@post.tele.dk

55 81 22 32 og 29 64 13 48

Foreningens CVR 35343237

Kasserer Jens Refstrup

jensrefstrup@gmail.com

50 50 14 98

Konto i Møns Bank: 6140 4145668

Kontingent 225,- kr. for en husstand og 150,- kr. for et medlem

Formand for havelauget, Inger Lise Harpsøe

Bogholder.florainder@gmail.com

40 41 50 55

Hjemmeside: historiskeplanter.dk/

Facebookside: facebook.com/HistoriskePlanter

Middelalderhaven: middelalderhaven.dk/

Bestyrelse: Hanne Frederiksen, Karenn Becker, Gisela Sellner, Inger Lise Harpsøe, Villiam Houman, Jens Refstrup og Lars J Larsen